

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 48/12
13.06.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Bate Cvetkovića, predsednika veća, Nevenke Važić, Anđelke Stanković, Ljubice Knežević Tomašev i Biljane Sinanović, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Draganom Vuksanović, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okr. LJ.V., zbog krivičnog dela samovlašće iz člana 330. stav 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 371/12 od 28.05.2012. godine, podignutom protiv pravnosnažne presude Apelacionog suda u Beogradu Kž1 6115/11 od 20.12.2011. godine, u sednici veća održanoj 13.06.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

UVAŽAVA SE zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 371/12 od 28.05.2012. godine kao osnovan i UTVRĐUJE da je pravnosnažnom presudom Apelacionog suda u Beogradu Kž1 6115/11 od 20.12.2011. godine povređen krivični zakon – član 369. tačka 1. ZKP, u vezi člana 330. stav 1. KZ u korist okr.LJ.V.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Šapcu K 662/11 od 28.10.2011. godine okr.LJ.V. oglašena je krivom zbog izvršenja krivičnog dela samovlašće iz člana 330. stav 1. KZ, za koje delo joj je izrečena uslovna osuda, tako što joj je utvrđena kazna zatvora u trajanju od pet meseci i istovremeno određeno da se kazna neće izvršiti ukoliko okrivljena u roku od dve godine od dana pravnosnažnosti presude ne učini novo krivično delo.

Odlučujući povodom žalbe Osnovnog javnog tužioca u Šapcu, Apelacioni sud u Beogradu je presudom Kž1 6115/11 od 20.12.2011. godine, po službenoj dužnosti preinačio prvostepenu presudu i, na osnovu člana 355. tačka 1. ZKP, okr.LJ.V. oslobodio od optužbe za krivično delo samovlašće iz člana 330. stav 1. KZ.

Protiv presude Apelacionog suda u Beogradu Kž1 6115/11 od 20.12.2011. godine, Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz 371/12 od 28.05.2012. godine, zbog povrede krivičnog zakona iz člana 369. tačka 1. ZKP u vezi člana 330. stav 1. KZ, sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud zahtev uvaži i utvrdi da je navedenom pravnosnažnom presudom povređen zakon u korist okr.LJ.V.

Vrhovni kasacioni sud je, pošto je postupljeno u smislu člana 422. stav 2. i 3. ZKP, održao sednicu veća, u odsustvu uredno obavještenih zamenika Republičkog javnog tužioca i okr. LJ.V., na kojoj je razmotrio spise predmeta sa presudom protiv koje je zahtev za zaštitu zakonitosti podignut, pa je po oceni navoda u zahtevu, našao:

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje da je drugostepenom presudom povređen krivični zakon – član 369. tačka 1. ZKP, u vezi člana 330. stav 1. KZ u korist okr. LJ.V.

Naime, Apelacioni sud u Beogradu je okr. LJ.V.ujanić oslobodio od optužbe za krivično delo samovlašće iz člana 330. stav 1. KZ, nalazeći da u njenim radnjama nema elemenata tog krivičnog dela, već da se eventualno može raditi o krivičnom delu krađe, međutim činjenični opis iz optužnice ne daje osnov za primenu te pravne kvalifikacije bez prekoračenja optužbe.

Krivično delo samovlašće iz člana 330. stav 1. KZ čini lice koje na nedozvoljen način pribavlja neko pravo koje ima ili za koje smatra da mu pripada. Pri tome, samovlasno pribavljanje postojećeg ili pretpostavljenog prava ne znači sticanje prava, već pribavljanje postoji samo uz pretpostavku da je učinilac već stvarni ili pretpostavljeni subjekt prava koje ne može da vrši i u tom smislu, preduzetom radnjom izvršenja omogućava ostvarivanje tog stvarnog ili pretpostavljenog prava.

Odredbom člana 27. tačka 10. Uredbe o uslovima isporuke električne energije propisano je da će se kupcu obustaviti isporuka električne energije ukoliko ne izvršava obaveze za isporučenu električnu energiju u propisanom odnosno ugovorenom roku, dok je odredbom člana 40. tačka 1. Uredbe propisano da se pod neovlašćenim korišćenjem električne energije podrazumeva korišćenje električne energije samovlasnim priključenjem objekta, instalacije ili uređaja na elektroenergetski sistem. Takođe, odredbom člana 64. Zakona o energetici, zabranjeno je samovlasno priključivanje objekata, uređaja ili instalacija na prenosni, transportni ili distributivni sistem, kao i korišćenje energije bez ili mimo mernih uređaja ili suprotno uslovima utvrđenim ugovorom u pogledu pouzdanog i tačnog merenja preuzete energije.

U konkretnom slučaju okrivljena je od momenta dobijanja priključka na elektroenergetski sistem stekla pravo na korišćenje električne energije i obustavom isporuke električne energije zbog neizmirenog duga ona to pravo nije izgubila, već je onemogućena u ostvarivanju tog prava. Neovlašćenim priključenjem brojila na distributivni sistem okrivljena je sebi omogućila vršenje ranije stečenog prava čije korišćenje joj je onemogućeno usled isključenja dovoda električne energije. Umesto da svoje pravo eventualno ostvari preko nadležnog organa u odgovarajućem postupku, okrivljena je samovlasnim priključenjem na distributivni sistem omogućila sebi vršenje tog prava.

Postupajući na taj način okrivljena je ostvarila sva bitna obeležja krivičnog dela samovlašće iz člana 330. stav 1. KZ, pa kako u konkretnom slučaju nije postojao ni jedan zakonom propisan osnov koji isključuje postojanje krivičnog dela, a što je neophodan uslov za donošenje oslobađajuće presude u smislu člana 355. tačka 1. ZKP, to je drugostepeni sud učinio povredu krivičnog zakona iz člana 369. tačka 1. ZKP u vezi člana 330. stav 1. KZ u korist okrivljene.

Nalazeći, iz iznetih razloga, da je zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca osnovan, Vrhovni kasacioni sud je, u smislu odredbe člana 425. stav 2. ZKP, utvrdio da je pravnosnažnom presudom Apelacionog suda u Beogradu Kž1 6115/11 od 20.12.2011. godine povređen zakon u korist okr. LJ.V., ne dirajući u pravnosnažnu presudu protiv koje je zahtev za zaštitu zakonitosti podignut.

Zapisničar - savetnik

Predsednik veća

Dragana Vuksanović,s.r.

sudija

Bata Cvetković,s.r.